

ව්‍යාපාර සඳහා මූල්‍ය ගණිතය

දෙවිනිස් සුධීර

ව්‍යාපාර සඳහා මූල්‍ය ගණිතය

සුළු පොළිය

- මෙම ක්‍රමයේදී පොලිය ගණනය කරනු ලබන්නේ, ආරම්භකව තැන්පත් කරන ලද මුදලක් පදනම් කරගෙන.
- සුළු පොලිය සඳහා පහත සූත්‍රය භාවිතා කරයි

$$S = X + nrx$$

X – මුල් ආයෝජනය r – සුළු පොලි අනුපාතිකය n – වර්ෂ ගණන s – මුළු මුදල

හිදුසුත 01

8% සුළු පොලියට රු. 20,000.00 තැන්පත් කල අයෙකුට,

- i. අවු 3 අවසානයේ ලැබූ මුළු මුදල කොපමණද?
- ii. අවු 5 1/2 අවසානයේ ලැබූ පොලිය කොපමණද?

හිදුසුත 02

9% සුළු පොලියක් යටතේ අවුරුදු 3 මාස 6 ක් අවසානයේ මුළු මුදල ලෙස රු. 52,600.00 ලැබීමට තැන්පත් කල යුතු මුදල කොපමණද?

හිඳසුන 03

11% සුළු පොලියක් යටතේ අවුරුදු 4 කින් රු. 13,200.00 යක පොලියක් ලබා ගැනීමට තැන්පත් කල යුතු මුදල කීයද?

හිඳසුන 04

රු. 50,000 ක් තැන්පත් කල අයෙකුට අවුරුදු $5\frac{1}{2}$ අවසානයේ මුළු මුදල ලෙස රු. 69,250.00 ලැබේ නම්, වාර්ෂික පොලි අනුපාතිකය කීයද?

හිදසුන 05

වාර්ෂික 12% සුළු පොලියක් යටතේ රු. 100,000 ක් තැන්පත් කල අයෙකුට රු. 155,200 ලැබෙන්නේ කොපමණ කාලයකින්ද?

Valley

වැල් පොලිය

- මෙහිදී, මෙම මුදලකට පොලී ගණනය කිරීමේ දී ඊට පෙර කාල පරිච්ඡේදයේ දී එම මුදලට ගණනය කල පොලිය ද ඇතුළත්ව මුළු මුදලටම පොලිය ගණනය කරනු ලැබේ. පොලියට ද පොලියක් ගණන් බැලෙන බැවින් මෙම ක්‍රමය වැල්පොලී ක්‍රමය ලෙස නම් කරයි
- වැල් පොලිය සඳහා පහත සූත්‍රය භාවිතා කරයි.

$$S = X + (1 + r)^n$$

X – මුල් ආයෝජනය r – වැල් පොලී අනුපාතිකය n – වර්ෂ ගණන s – මුළු මුදල

හිඳුසුන 1

රු. 15,000 ක් වාර්ෂික 9% වැල් පොලියක් යටතේ තැන්පත් කල අයෙකුට අවුරුදු 3 ක් අවසානයේ ලැබූ මුදල කීයද?

හිඳුසුන 2

10% වැල් පොලියක් යටතේ අවුරුදු 4 ක් අවසානයේ රු. 26,353.80 ලැබීමට තැන්පත් කල මුදල කීයද?

හිදුසුත 3

රු. 750,000 තැන්පත් කල අයෙකුට වසර 05 ක් අවසානයේ රු. 132,175.63 ලැබේ නම්, වාර්ෂික පොලි අනුපාතිකය සොයන්න.

හිදුසුත 4

10% වැල් පොලියක් යටතේ රු. 80,000 තැන්පත් කල අයෙකුට රු. 141,724.88 ලැබෙනුයේ කොපමණ කාලයකින්ද?

වසරකට කිහිපවරක් වැල් පොළිය ගණනය කිරීම

- මෙහිදී වැල්පොලී සූත්‍රය මදක් සංශෝධනය කෙරේ
- වැල් පොලිය සඳහා පහත සූත්‍රය භාවිතා කරයි.

$$S = X [1 + r/N]^{n \times N}$$

S – කාල පරිච්ඡේදය අගය මුළු මුදල

X – මුළු මුදල

n – වර්ෂ ගණන

r – වාර්ෂික වැල්පොලී

N – වසරකට අයත් වාර ගණන

Vallec

සැ.ය.

දෛනික නම්	N=365
සතිපතාම	N=52
මාසික නම්	N=12
අර්ධ වාර්ෂික නම්	N=2
කාර්තු පදනමෙන් නම්	N=4

හිඳුසුහ 1

චිත්තරා බැංකුව තැන්පත් කරන මුදල් සඳහා මාසික පදනමෙන් වැල් පොලිය ගණනය කරනු ලබයි. රු. 8,000 ක් 12% ක වාර්ෂික පොලි අනුපාතිකයක් යටතේ වසර 2 ක් සඳහා තැන්පත් කරන පුද්ගලයෙකුට එම කාලය අගදී ලැබෙන මුළු මුදල කීයද?

Valley

හිඳුසුහ 2

රු. 8,000 ක මුදලක් චිත්තරා මූල්‍ය ආයතනයක තැන්පත් කිරීමට චිත්තරා පුද්ගලයෙක් අපේක්ෂා කරයි. මෙම ආයතනය අර්ධ වාර්ෂික පදනම මත වැල් පොලියක් ගෙවනු ලබන අතර වසර 5 ක් සඳහා ඉහත මුදල ආයෝජනය කරනු ලැබුව හොත් රු: 13,031.16 ක මුළු මුදලක් ආපසු ගෙවන බවට පොරොන්දු වෙයි. මූල්‍ය ආයතනය ගෙවන ලබන වාර්ෂික පොලී අනුපාතිකය කවරේද?

හිදසුන 3

සතිපතා වැටුප් ගණනය කරනු ලබන ආයතනයක මුදලක් තැන්පතු කරනු ලබන පුද්ගලයෙකුට වසර 2 ක් අවසානයේ දී රු. 14,906.80 ක් ගෙවන බවට ආයතනය සහතික කෙරේ.

ආයතනයේ වාර්ෂික පොලී අනුපාතිකය 20% ක් නම් තැන්පත් කල යුතු මුද් මුදල කීයද?

Valley

හිදසුන 4

අර්ධ වාර්ෂික පදනමෙන් වැල්පොලී ගෙවන ලබන ආයතනයක කිසියම් මුදලක් වර්ෂ 3 1/2 ක් තැන්පත් කල විට එම කාලය අගදී මුදල දෙගුණ වේ. වාර්ෂික පොලී අනුපාතිකය කීයද?

හිදුසුත 5

පෙරේරා මහතා රු. 500,000/- මුදලක් අවුරුදු 5 සඳහා ස්ථාවර තැන්පතුවක අයෝජනය කිරීමට අදහස් කරයි. මූල්‍ය ආයතනය 12% වාර්ෂික සුළු පොළිය ගෙවනු ලබයි. B ආයතනය සැම කාර්තුවකටම පොලී අළුත් කිරීමේ පදනම යටතේ 10% වැල් පොලියක් ගෙවනු ලබයි. පෙරේරා මහතාට උපදෙස් දෙන්න.

සවිල වාර්ෂික අනුපාතිකයක් / සවිල පොලී (Effective Annual Rates - EAR)

$$EAR = \left(1 + \frac{r}{N}\right)^n - 1$$

r – වාර්ෂික වැල්පොලී අනුපාතිකය

N – වසරකට අයත් වාර ගණන

සඵල වාර්ෂික අනුපාතිකයක් / සඵල පොලී
(Effective Annual Rates - EAR)

වාර්ෂික වැල් පොලී අනුපාතිකය 12% කි

- වාර්ෂිකව වැල්පොලිය ගණනය කරන්නේ නම්,
රු. 100 ක් තැන්පත් කල අයෙකුට,
පළමු වසර අගදී මුළු මුදල වන්නේ,

$$100 + 100 \times \frac{12}{100} = \text{රු. } 112$$

වාර්ෂික වැල් පොලී අනුපාතිකය 12% කි

- මාසිකව වැල්පොලිය ගණනය කරන්නේ නම්,
රු. 100 ක් තැන්පත් කල අයෙකුට,
පළමු වසර අගදී මුළු මුදල වන්නේ,

$$\text{පළමු මාසය අගදී මුළු මුදල} = 100.00 \times \frac{1}{100} = 1.00 + 100 = \text{රු. } 101$$

$$\text{දෙවන මාසය අගදී මුළු මුදල} = 101.00 \times \frac{1}{100} = 1.01 + 101 = \text{රු. } 102.01$$

$$\text{තෙවන මාසය අගදී මුළු මුදල} = 102.01 \times \frac{1}{100} = 1.02 + 102.01 = \text{රු. } 103.03$$

$$4 \text{ මාසය අගදී මුළු මුදල} = 103.03 \times \frac{1}{100} = 1.03 + 103.03 = \text{රු. } 104.06$$

මෙලෙස සලකා බැලීමේ දී පලමු වසර අගදී ලැබෙන මුළු මුදල රු 112 ට වඩා වැඩි අගයකි.

හිදුසුන් 01

12% වැරදි පොලියක් යටතේ,

- i. මාස්පතා පොලි ගණනය කරනු ලබයි නම්, සචල පොලි අනුපාතිකය
- ii. කාර්තු පදනමින් පොලි ගණනය කරනු ලබන්නේ නම් සචල පොලි අනුපාතිකය.
- iii. අර්ධ වර්ෂය පදනමින් පොලි ගණනය කරනු ලබන්නේ නම් සචල පොලි අනුපාතිකය.

Valley

වර්තමාන අගය

- වටිනාකම අනාගතයේ දී ලැබිය යුතු හෝ ගෙවිය යුතු මුදලක පවතින පිළිබඳ මෙයින් අදහස් කෙරේ. උද්ධමනය හේතු කොට ගෙන අනාගතයේ දී මුදලක අගය දැනට වඩා අඩු වේ. එබැවින් අනාගත මුදල වට්ටම් සාධකයෙන් වැඩි කිරීමෙන් දැන් ලැබෙන අගය ගණනය කෙරේ.

$$PV = \frac{FV}{(1+r)^n}$$

PV – වර්තමාන අගය FV – අනාගත මුදල r – පොලි අනුපාතිකය/වට්ටම් අනුපාතිකය n – වසර ගණන

හිඳුසුන 1

වර්ෂ 4 ක් ලැබෙන රු. 18,000/- ක වර්තමාන අගය කීයද? වර්ෂික වට්ටම් අනුපාතිකය 12% කි.

හිඳුසුන 2

වසර 5 ක් අගදී රු. 300,000 ක් ගෙවා දැමීමට අත අතැති රු. 100,000 කින්ම පොලී අනුපාතිකයක් යටතේ ආයෝජනය කල යුතුද?

හිදසුන 3

B සමාගම ලබා ගත් ණයක් පියවීම සඳහා පහත යෝජනාවන් වීම මූල්‍ය ආයතන විසින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

1 වන යෝජනාව

මෙම අවස්ථාවේ රු. 200,000/- ගෙවා දැමීම.

2 වන යෝජනාව

අවුරුදු 2 කින් රු. 245,000.00 ක් ගෙවා දැමීම

3 වන යෝජනාව

අවුරුදු 5 කින් රු. 320,000 ක් ගෙවා දැමීම, පොලී අනුපාතිකය 10% වන විට කුමන යෝජනාව පිළිගත යුතුද?

හිදසුන 4

10% අනුපාතිකයක් යටතේ වසර 3 ක් අගදී රු. 2,000 ක් සහ 1% අනුපාතිකයක් යටතේ වසර 4 ක් අගදී රු. 3,000 ක් ලැබීමට රු. 2,949.40 ක් ආයෝජනය කර ඇත්නම් r හි අගය සොයන්න.

(Annuity)

ඉද්ධ වර්තමාන අගය ක්‍රමය (Net Present Value Method) - NPV

- ව්‍යාපෘති ඇගයීම සඳහා න්‍යායාත්මකව හොඳම ක්‍රමය ලෙස මෙම ක්‍රමය සැලකෙයි. මෙහිදී මුදල් ප්‍රවාහයන් දෙන ලද පොළී අනුපාතිකයක් හෙවත් ප්‍රාග්ධන පිරිවැයක් (Cost of Capital) යටතේ වට්ටම වට්ටම් කිරීමෙන් අනතුරුව ඉද්ධ ප්‍රතිලාභය හෙවත් ඉද්ධ වර්තමාන අගය (NPV) ගණනය කරනු ලැබේ.
- වට්ටම් කිරීමෙන් පසු ධන (+) ඉද්ධ වර්තමාන අගයක් ලැබෙන ව්‍යාපෘති වල ආයෝජනය කරනු ලැබේ. සෘණ (-) ඉද්ධ වර්තමාන අගයක සහිත ව්‍යාපෘතිවල මුදල් ආයෝජනය මූලිකව වශයෙන් අවාසිදායක වේ.

$$\text{NPV} = \text{ප්‍රතිලාභවල වර්තමාන අගය} - \text{ආයෝජන වල වර්තමාන අගය}$$

නිදසුන 1

ව්‍යාපාරිකයෙකුට නිෂ්පාදන සඳහා යන්ත්‍රයක් මිල දී ගැනීමට අවශ්‍ය වී ඇත. යන්ත්‍රය සඳහා මුදල් ආයෝජනය කිරීම වාසිදායක ද යන්න පිළිබඳව පහත තොරතුරු පදනම් කරගෙන ඔහුට උපදෙස් ලබා දෙන්න

ආයෝජනය (රු)	(80,000)
ප්‍රතිලාභ (රු)	
Y_1	30,000
Y_2	30,000
Y_3	20,000
Y_4	10,000
Y_5	5,000

හිඳසුන 2

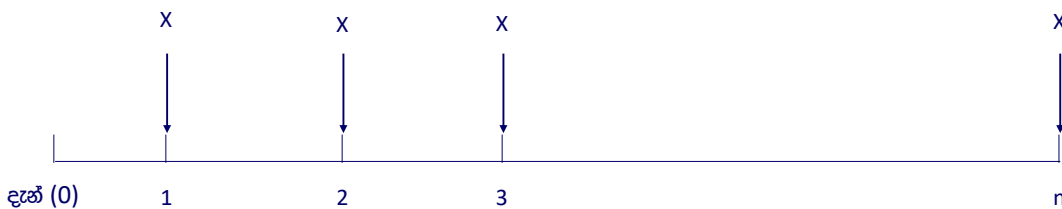
ව්‍යාපාරිකයෙකුට හිඳ්පාදන සඳහා යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීමට අවශ්‍ය වී ඇති සාමාන්‍ය යන්ත්‍ර 2 ක් ඇති අතර කුමන යන්ත්‍රය සඳහා මුදල් ආයෝජනය කළ යුතු ද යන්න පිළිබඳව තීරණය කළ යුතුව ඇත. සමාගමේ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය 20% නම් NPV ක්‍රමය මත එම ව්‍යාපෘතිය අගයන්න.

ආයෝජනය (රු) ප්‍රතිලාභ (රු)	යන්ත්‍ර A	යන්ත්‍ර B
		(30,000)
Y_1	12,000	10,000
Y_2	10,000	16,000
Y_3	8,000	8,000
Y_4	20,000	
Y_5	4,000	

©JMC vLearning

වාර්ෂිකය (Annuity)

සෑම සමාන කාල පරිච්ඡේදයක් අවසානයේදීම (මෙය වර්ෂයක් මාසයක් හෝ වෙනත් කාල පරිච්ඡේදයක් විය හැකිය.) කිසියම් නිශ්චිත මුදලක් ලැබීමට හෝ ගෙවීමට අපි වර්ෂයක් ලෙස හඳුන්වමු. මෙහිදී සෑම කාල පරිච්ඡේදයක් අගදීම ලැබෙන හෝ ගෙවන මුදල සමාන විය යුතුය.

©JMC vLearning

- මෙය මුල් පදය $x(1+r)$ වූ පොදු අනුපාතය $(1+r)$ වූ ද පද ගණන n වූද ගුණෝත්තර ශ්‍රේණියකි. මෙහි පද n හි එකතුව

$$PV = \frac{PV = x(1-(1+r)^{-n})}{r}$$

- මෙහි PV මගින් $r\%$ පොලී අනුපාතිකයක් n කාල පරිච්ඡේද ගණනක් සඳහා රු. x සමාන වාර්ෂික ගෙවීම් ලැබීම් ශ්‍රේණියක වර්තමාන අගය නිරූපනය වන බැව් අපි දකිමු.

Valley

නිදසුන 1

පලමු වසර අවසානයේදී ආරම්භ වී 8 වන වසර අවසානයේ අවසන් වන පරිදි වූ එක් එක් මුදල් ප්‍රවාහන රු. 3,000 බැගින් වූ ද, වාර්ෂික පොලී අනුපාතිකය 10% වූ ද, වාර්ෂිකයක වර්තමාන අගය සොයන්න.

හිදසුන 2

සමාගමක් සියයට 6 වාර්ෂික පොලිය මත සමාන වාර්ෂික වාරික මගින් වර්ෂ 5 කින් සෑම වර්ෂයකම අවසානයේදී ගෙවා නිමකල යුතු වන පරිදි රු. 50,000 කණය මුදල් ලබා ගනී. ණය මුදල ක්‍රමක්ෂය (Amortize) කරමින් සඳහා අවශ්‍ය වාර්ෂික ගෙවීම ගණනය කරන්න.

(ආවසරික ජුලි 98)

විශ්ලේෂණය : මෙහිදී ගෙවා ඇති මුළු පොලිය රු. $(11869 \times 5 - 50.000) =$ රු. 9348.60 කි. මෙහිදී ගෙවනු ලබන සෑම වාරිකයකම අදාල ණය වාරිකය සහ පොලිය යන දෙකම අන්තර්ගත වේ.

හිදසුන 3

චක්තරා කල්බදු සමාගමකින් (Leasing Company) රු. 65,000 ක් වටිනා පරිගණක යන්ත්‍රයක් මිලදී ගන්නා පාරිභෝගිකයෙකුට පහත කොන්දේසි වලට එකඟ වීමට සිදු වේ. ඔහු සමාන අර්ධ වාර්ෂික 10 ක් මගින් සෑම අර්ධ වර්ෂයක් අගදීම වාරිකය ගෙවිය යුතුය. වාර්ෂික පොලි අනුපාතිකය 20% කි. පාරිභෝගිකයන් එක් වාරිකයක් සඳහා ගෙවිය යුතු මුදල ගණනය කරන්න. ඔහු ගෙවිය යුතු මුළු පොලිය කවරේද?

ණය ක්‍රමක්ෂය (Loan Mortization)

• හැඳින්වීම

ව්‍යාපාරයක් ආයෝජනය සඳහා මුදල් ණයට ලබා ගැනීම ඉතා සුලභය. බොහෝ ණය සඳහා ආරම්භක මුදල සහ පොලිය ණය කාල සීමාව තුළ හිතකර ගෙවීම් මගින් ආපසු ගෙවිය යුතුය. මෙම ආපසු ගෙවීම් වාර්ෂිකයක් වන බැවින් සෑම වාරයකම ආපසු ගෙවන මුදල හියත මුදලකි.

මෙහිදී ඉහත සූත්‍රයම භාවිතා කරයි

$$PV = \frac{x(1-(1+r)^{-n})}{r}$$

මෙහි PV මගින් ණය මුදල 1% පොලි අනුපාතිකය, ගෙවීම් / ලැබීම් නිරූපනය කරයි. n වාරික ගණන, සහ r. x සමාන වාර්ෂික ගෙවීම්/ ලැබීම් නිරූපණය

ණය ක්‍රමක්ෂය කිරීමේ ලේඛනය (Loan Amortization Schedules)

- ණය ක්‍රමක්ෂය කිරීමේ ලේඛනයක් හෝ වගුවක් මගින් ණය මුදලෙහි ආරම්භක ශේෂය, පොලිය, ආපසු ගෙවීම් සහ අවසන් ශේෂය පෙන්වයි.

උදාහරණය:

- සමාගමක් 12% ක පොලි අනුපාතිකයක් මත වසර 5ක් සඳහා රු. 200,000 ක් බැංකුවකින් ලබාගෙන ඇතැයි සිතමු සමාගම විසින් සෑම වසරක් අගදීම රු. 55,482 බැගින් ගෙවිය යුතු යැයි බැංකුව ගණන් බලා ඇති අතර ගෙවීම් පළමු වසර අග සිට සිදු කළ යුතුය. මෙම ගෙවීම් තුළ රු.200,000ක ප්‍රාග්ධන මුදල සහ ඒ සම්බන්ධ පොලිය ද ඇතුළත් වේ. මෙය පහත පරිදි වගුවෙහි දක්වා ඇත.

කාලය	ආරම්භක ශේෂය	12% පොලිය	කල්බදු වාරිකය	අවසන් ශේෂය
1	200,000.00	24,000.00	55,482.00	168,518.00
2	168,518.00	20,222.16	55,482.00	133,258.16
3	133,258.16	15,990.98	55,482.00	93,767.14
4	93,767.14	11,252.06	55,482.00	49,537.20
5	49,537.20	5,944.46	55,482.00	(0.34) ★
		77,409.66	277,410.00	

* වැට්ටීමේ වෙනස

උදාහරණ

- ඔබගේ සමාගමේ ගනුදෙනුකරුවෙකු විසින් රු. 160,000 ක් වටිනා පරිගණක යන්ත්‍රයක් මිලට ගෙන ඇත. මොහු විසින් මුලිකව රු. 60,000 ක් ගෙවා ඉතිරි මුදල රු. 35,000 බැගින් වාර්ෂික වාරික වශයෙන් ගෙවීමට එකඟ වී ඇත. ඉතිරි ශේෂය මත වාර්ෂිකව 17% පොලියක් අය කරයි නම්, පහත සඳහන් ගණනය කිරීම් කරන්න.

1 ණය ආපසු ගෙවීමේ උපලේඛනයක් සකස් කරන්න. පොලිය ආසන්න රුපියලට ගණනය කරන්න.

2 රු 35,000 බැගින් වන සම්පූර්ණ ගෙවීම් ගණන කොපමණ ද?

3 අවසාන වාරිකයේ වටිනාකම සියද?

4 පරිගණකයේ මුළු වටිනාකම ගණනය කරන්න.

• හිදසුන්

සමාගමක් සියයට 6 වාර්ෂික පොලිය මත සමාන වාර්ෂික වාරික මඟින් වර්ෂ 5 කින් සෑම වර්ෂයකම අවසානයේදී ගෙවා නිමකල යුතු වන පරිදි රු. 50,000 ක ණය මුදල් ලබා (Amortize) කරමින් සඳහා අවශ්‍ය වාර්ෂික ගෙවීම ගණනය කරන්න

ණය ක්‍රමක්ෂය කිරීමේ ලේඛනය පිලියෙල කරන්න.

හිදන් අරමුදල්

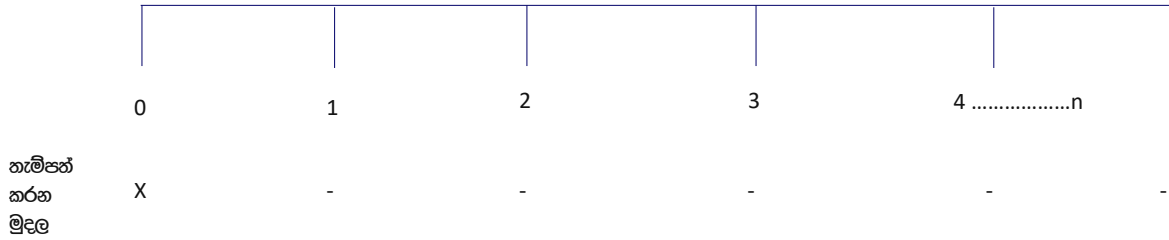
• ව්‍යාපාර වල විවිධ අනාගත අවශ්‍යතාවන් වලදී ප්‍රයෝජනයට ගැනීම උදෙසා අරමුදල් (Funds) පිහිටුවා ගැනීමට අවශ්‍ය විය හැකිය. මෙවැනි අරමුදල් විශේෂයකි. හිදන් අරමුදල්. මෙහිදී නිශ්චිත මුදලක් (සමාන මුදලක්) සමාන කාල පරිච්ඡේදයන් තුළ එක්තරා නියත වැල් පොලී අනුපාතිකයක් යටතේ ආයෝජනය කරනු ලබයි. මෙය ක්‍රම දෙකකට සිදු කල හැකිය.

1. සෑම කාල පරිච්ඡේදයක් අගදීම නියත මුදලක් තැන්පත් කිරීම.
2. සෑම කාල පරිච්ඡේදයක් මුලදීම නියත මුදලක් තැන්පත් කිරීම.

- මෙසේ තැන්පත් කරන මුදල් සහ අදාල පොලී චිකතුවෙන් කාල පරිච්ඡේද ගණනාවක් අගදී චිකතුවෙන් මුදල හිදන් අරමුදලක් ලෙස හදුන්වමු.
- වැල් පොලී අනුපාතිකය r ද කාල පරිච්ඡේද ගණන n ද කාල පරිච්ඡේදයක දී තැන්පත් කරන මුදල රු. $x/$ - ද ලෙස සලකමු.

1 කාලපරිච්ඡේදයක් අගදී තැම්පත් කිරීම

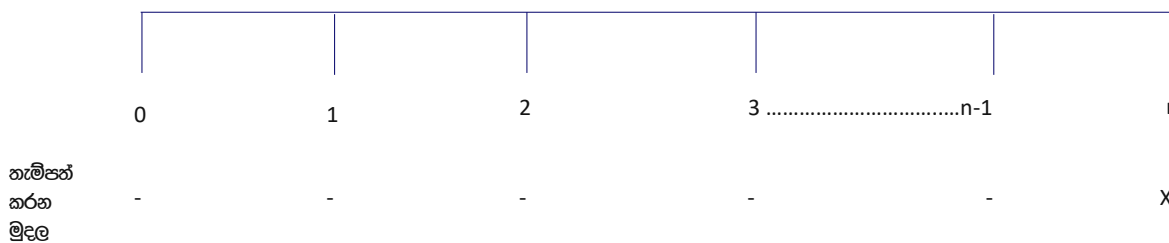
කාල පරිච්ඡේද n අගදී එකතුවන මුළු මුදල (PV),

$$PV = \frac{x[(1+r)^{-n}]}{r}$$

ලෙස ප්‍රකාශ කල හැකිය

2 කාලපරිච්ඡේදයක් මුලදී තැම්පත් කිරීම

කාල පරිච්ඡේද n අගදී එකතුවන මුළු මුදල (PV),

$$PV = \frac{x(1+r)[(1+r)^{-n}-1]}{r}$$

ලෙස ප්‍රකාශ කල හැකිය

හිදසුන 1

ව්‍යාපාරිකයෙක් සෑම මාසයක් මුලදීම රු. 500 බැගින් ගැණුම් තැන්පත් කරයි. මෙම මුදල සඳහා වාර්ෂිකව 24% ක පොලී අනුපාතිකයක් ගෙවයි නම්, වසරක කාල පරිච්ඡේදයක් අගදි ගිණුමේ ඇති මුදල කවරේද?

Valley

හිදසුන 2

මිනිසෙක් තම කුඩා පුතුවේ පළමු උපන් දිනයේ පටන් 20 වැනි උපන් දිනයකදීම රු. 1,000 බැගින් ඉතුරුම් ගිණුමක තැන්පත් කරයි. 21 වන උපන් දිනයට පෙර දින ගිණුමේ ඇති ශේෂය කීයද? (බැංකුව ගෙවන වාර්ෂික පොලී අනුපාතිකය 7.5 බව සලකන්න.)

නිදසුන 3

වාර්ෂයකට 10% පොලියක් ගෙවන මූල්‍ය සමාගමක සෑම වර්ෂයක් මුලදීම රු. 800 ක් ආයෝජ මිනිසෙක් අදහස් කරයි. වර්ෂ 10 ක් අගදී ඔහුට ලැබෙන මුළු මුදල කීයද?

නිදසුන 4

තොග්මාසිකව පොලිය ගණන් ගනු ලබන බැංකුවක අදාල වැල්පොලී අනුපාතිකය 12% කි. ජනවාරි පලමු වෙනිදා පටන් සෑම කාර්තුවක් මුලදීම රු. 350 ක් බැගින් තැන්පත් කරන පුද්ගලයෙකුට වර්ෂ 5 අග වන විට ලැබෙන මුළු මුදල කීයද?

හිදුසුත 5

ව්‍යාපාරිකයෙක් සෑම මාසයක් අගදීම 12% ක වාර්ෂික පොලියක් ගෙවනු ලබන බැංකුවක රු. 300 බැගින් තැන්පත් කරයි. වර්ෂ 3 අගදී ඔහුට ලැබෙන මුළු මුදල කීයද?

Valley

හිදුසුත 6

චිත්තරා බැංකුවක දෛනික පදනමෙන් පොලිය ගණනය කරනු ලබයි. පොලි අනුපාතිකය 36.5% කි. චිත්තරා සිල්ලර වෙළඳ සැල් හිමියෙකු සිය දෛනික ලාභයෙන් රු. 100 බැගින් දිනයක් අගදීම බැංකුවේ තැන්පත් කරයි. ඔහු මෙලෙස හරියටම වසරක් පුරා ඉහත තැන්පතු සිදු කලේ නම්, වර්ෂය අගදී ඔහුට ලැබෙන මුළු මුදල කීයද?

